

Verbetering in de ggz dankzij sponsors

geestelijke gezondheidszorg

De sportkamer van Dimence Psychiatrisch Centrum Rielerenk. Onder toezicht van een verpleegkundige kunnen patiënten zich uitleven op de trainingstoestellen. De zaal kon dankzij sponsors worden ingericht en draagt volgens Dimence echt bij aan betere zorg. foto Tom van Dijke

In het Dimence Psychiatrisch Centrum Rielerenk worden op de twee gesloten afdelingen (tweemaal elf bedden) vooral psychiatrische patiënten opgevangen met een inbewaringstelling (ibs). Deze maatregel wordt aangevraagd door directe omgeving, een huisarts of crisisdienst als iemand zo in de war is dat hij of zij een direct gevaar vormt voor zichzelf of zijn omgeving. Op de overige drie niet-gesloten afdelingen op de Rielerenk (driemaal elf bedden) is dit anders.

Dimence Rielerenk vangt patiënten op in een groot verzorgingsgebied rond Deventer. In 2011 bestond dat verzorgingsgebied uit zo'n 350.000 mensen.

Gemiddeld blijven patiënten zo'n drie weken op een gesloten afdeling van Centrum Rielerenk.

Een van de twee gesloten afdeling van Centrum Rielerenk wil zich ontwikkelen volgens de normen van een HIC-unit (High Intensive Care). De andere gesloten afdeling is bedoeld voor mensen die al langer in zorg zijn bij Dimence en die een terugval hebben.

De afdeling die zich tot HIC-unit wil ontwikkelen heeft een team personeel in dienst dat bestaat uit; senior psychiatrisch verpleegkundigen (5,54 voltijdsbanen -fte-, 1 fte is werkweek van 36 uur), psychiatrisch verpleegkundigen (2,78 fte), arts-assistent in opleiding (0,81 fte, terwijl 1 fte 36 uur per week is uur), psychiater (0,44 fte), teamleider (0,45 fte) en daarnaast diverse activiteitentherapeuten, op afroep invalverpleegkundigen, een psycholoog en een maatschappelijk werker. Ook is een verpleegkundig specialist verslaving en een huisarts op afroep inzetbaar.

DEVENTER - Op de gesloten afdeling van het Psychiatrisch Centrum Rielerenk is een kamer omgetoverd tot een mooie en frisse sportzaal. Roeien, fietsen, hardlopen of steppen; patiënten kunnen het allemaal zonder de afdeling te verlaten. Dankzij sponsors.

Sponsoring in de geestelijke gezondheidszorg. Tot voor kort had Jucetta Klasema, teamleider op de Rielerenk, er niet over nagedacht. Door forse bezuinigingen in de ggz is er geen of nauwelijks geld voor onder meer aanpassingen aan gebouwen. Toch is het sportzaaltje er gekomen dankzij giften van de Rabobank (2500 euro) en de stichting Wesselings-Van Bremen (1500 euro) van de gemeente Deventer. „Onze patiënten kunnen nu even de zinnen verzetten in de sportzaal, daar maken ze ook heel geregeld gebruik van”, zegt Klasema. „We hadden hier geen sportzaaltje. Dat zit wel op de Brinkgre-

ven, maar dat terrein is aan de overkant en daar kunnen patiënten van de gesloten afdeling niet zo-
maar komen.”

De sportzaal is een van de verbeteringen die Dimence haar patiënten op de gesloten afdeling wil bie-
den. Op twee gangen zijn in totaal 22 kamers beschikbaar voor patiënten die een gevaar voor zichzelf
of de omgeving kunnen vormen. Bij de bouw van het centrum, pal naast het Deventer Ziekenhuis,
zijn in 2006 ook vier separeerkamers gebouwd. De vier kamers achterin het gebouw worden alleen
gebruikt als de toestand van de patiënt daar om vraagt. „In 2006 dachten we nog vier separeerkamers
op 22 bedden nodig te hebben”, legt Klasema uit, „nu gebruiken we ze nog nauwelijks of in ieder ge-
val veel minder. Ik kan ze je laten zien, want ik weet zeker dat er geen patiënt verblijft.” De kamers
zijn kaal; er ligt alleen een matras en in de hoek hangt een wc. Door de dikke deur met spion doet de
ruimte nog het meest denken aan een cel. „De psychiatrische zorg verandert”, zegt psychiatrisch ver-
pleegkundige Rianne Bos. „We werken hier nu zoveel mogelijk volgens de normen van High Intensi-
ve Care (HIC). Zoveel mogelijk contact maken met de patiënt is een van de methoden die daar bij
hoort.”

HIC is nog in ontwikkeling en nog lang niet de standaardmethode in de geestelijke gezondheidszorg
, zegt Klasema. Voorop staat dat ook patiënten in psychiatrisch nood vol respect worden behandeld
in een beschermde omgeving. Ze mogen zelf meebeslissen over hun situatie en er is minder sprake
van dwang. Klasema: „Dat vereist een omschakeling. Je moet aan veel voorwaarden voldoen om de
HIC-standaard te bereiken. We wilden onder meer de separeerruimten verbouwen, zodat patiënten
wat privacy hebben en tegelijk steeds contact kunnen maken met de verpleegkundige die in de
buurt is. Zo’n verbouwing kost meer dan 200.000 euro. Dat geld is er nu niet, dus willen we op een
creatieve manier toch zoveel mogelijk zorg volgens die HIC-methode bieden.”

Het team van verpleegkundigen bedacht zelf dat een sportzaal via sponsoring er zou kunnen komen.
Ze benaderden vervolgens ook zelf de bedrijven en stichtingen om het benodigde bedrag bijeen te
krijgen. „Verder zijn we allemaal op training geweest”, zegt verpleegkundige Bos, „dat hoort ook bij
de methode. Het eerst wat we nu doen is contact maken als we een patiënt zien. Even vragen hoe het
gaat.” Intakegesprekken met patiënten voor de gesloten afdeling vinden plaats in een gezamenlijke
woonkamer, de verpooskamer. Klasema: „De verpooskamer hebben we ook nieuw ingericht. Eerder
deden we de intake in een separeerruimte op de gesloten afdeling. Vaak bleven patiënten ook de eer-
ste nacht in de separeerruimte. Nu doen we dat alleen als het echt niet anders kan.”

De nieuwe benadering op het centrum Rielerenk slaat aan, zo blijkt ook uit de cijfers. De afgelopen
vier maanden was het acht keer nodig een patiënt in een separeerkamer te laten verblijven. In de
maanden augustus tot en met november 2013 was dat nog zestien keer. „De sportzaal speelt daar ze-
ker een rol in”, zegt verpleegkundige Bos. „Patiënten vinden het fijn om even af te kunnen reageren
en de energie kwijt te kunnen op de fiets of een loopband. Dat maakt mensen rustiger. Voor mijn ge-
voel hebben we de separeerkamer nog nauwelijks nodig.”